

Sygn. akt I CSK 2150/22

POSTANOWIENIE

Dnia 30 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa J. K.
przeciwko Skarbowi Państwa - Staroście Łowickiemu
o zapłatę ,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 listopada 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z dnia 18 sierpnia 2021 r., sygn. akt I ACa 1110/20,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od pozwanego Skarbu Państwa - Starosty Łowickiego na rzecz powoda J. K. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i

uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 18 sierpnia 2021 r. pozwany Skarb Państwa reprezentowany przez Starostę Łowickiego oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej przez art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawa wymaga od skarżącego określenia, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN, 2002, nr 7, s. 10). Ponadto konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, nie publ., z 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, nie publ., z 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07, nie publ.).

Skarżący powołał się na potrzebę przeprowadzenia przez Sąd Najwyższy wykładni przepisów budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, co dotyczyło wykładni art. 153 § 1 i 2 k.p.a. w zw. z art. 417 § 1 k.c. (obydwa przepisy w zw. z art. 5 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustawy, Dz.U. z 2004 r. Nr 162, poz. 1692) w zw. z art. 442 § 1 zd. 2 k.c. (w brzmieniu obowiązującym przed jego uchyceniem przez ustawę z 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, Dz.U. z 2016 r. Nr 80, poz. 538) w kontekście określenia początku biegu terminu przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody powstałej na skutek wydania w 1990 r. decyzji z naruszeniem art. 145 § 1 k.p.a. albo uchycenia decyzji na skutek wznowienia postępowania, tj. czy bieg 10-letniego terminu przedawnienia

roszczenia dochodzonego w trybie art. 153 k.p.a. rozpoczyna się od dnia, w którym stała się ostateczna decyzja dotknięta wadą uzasadniająca wznowienie postępowania czy od dnia, w którym stała się ostateczna decyzja wydana w wyniku wznowienia postępowania (tj. decyzja stwierdzająca wydanie decyzji z naruszeniem art. 145 § 1 k.p.a. albo uchylająca taką decyzję).

Z analizy orzeczeń Sądu Najwyższego odnoszącego się do kwestii prawnej podniesionej w skardze kasacyjnej wynika linia orzeczniczej, na której oparł się Sąd drugiej instancji, zgodnie z którą bieg terminu przedawnienia dla roszczenia odszkodowawczego z art. 153 k.p.a. w zw. z art. 417 k.c. – którego dotyczy uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 26 stycznia 1989 r., III CZP 58/88 (OSNC 1989, nr 9, poz. 129) - nie może rozpocząć się zanim stosowne roszczenie nie stanie się wymagalne, tj. przed dniem, w którym stanie się ostateczna decyzja uchylająca wadliwą decyzję na skutek wznowienia postępowania lub stwierdzająca wydanie poprzedniej decyzji z naruszeniem prawa (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 2 grudnia 1998 r., I CKN 910/97, OSNC 1999, nr 6, poz. 114, z 5 kwietnia 2006 r., IV CSK 177/05, nie publ., z 12 lutego 2012 r., I CSK 328/09, OSNC 2010, nr 9, poz. 130). Zdaniem skarżącego, odmienny wniosek należy wyprowadzić z uchwały Calej Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 17 lutego 2006 r., III CZP 84/05 (OSN 2006, nr 7-8, poz. 114), zgodnie z którą roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym przedawnia się z upływem lat dziesięciu od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wyrządzające szkodę (art. 442 § 1 (art. 442¹ § 1) zdanie drugie k.c.), bez względu na to, kiedy szkoda powstała lub się ujawniła. Znajduje to także potwierdzenie w postanowieniu Sądu Najwyższego z 17 marca 2016 r., V CSK 588/15 (nie publ.), w którym stwierdzono, że podniesiona przez skarżącego rozbieżność w orzecznictwie dotycząca kwestii, czy bieg przewidzianego w art. 442 § 1 zdanie drugie k.c. terminu przedawnienia należy liczyć od dnia zdarzenia wyrządzającego szkodę czy od dnia powstania szkody, została rozstrzygnięta uchwałą Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 17 lutego 2006 r., III CZP 84/05, a przytoczony przez skarżącego wyrok Sądu Najwyższego z 21 maja 2003 r., IV CKN 378/01 (OSNC 2004, nr 7-8, poz. 124) został wydany przed przytoczoną wyżej uchwałą Izby Cywilnej Sądu Najwyższego.

Mimo powołania się przez pozwanego na potrzebę wykładni przepisów prawa z przyczyn wyżej wskazanych nie zachodzi przesłanka uzasadniająca przyjęcie skargi kasacyjnej wyszczególniona w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., gdyż przepisy, których wykładnia zdaniem skarżącego budzi poważne wątpliwości oraz wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, były przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego w wyroku z 11 marca 2022 r., I CSKP 107/22 (nie publ.), w którym uznano, że kwestie terminu przedawnienia oraz określenia zdarzenia prowadzącego do otwarcia biegu terminu przedawnienia dla roszczenia opartego na dawnym art. 153 k.p.a. w zw. z art. 417 k.c. powinny być rozstrzygane w sposób analogiczny jak kwestie te rozstrzygane są w odniesieniu do roszczeń odszkodowawczych wynikających z art. 160 § 1 i 2 k.p.a. W konsekwencji dla rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia wymierne znaczenie ma wydanie prawomocnej decyzji, w której uchyla się wadliwą decyzję lub stwierdza się, iż zakwestionowana decyzja jest niezgodna z prawem. Z uwagi na tę wypowiedź orzeczniczą Sądu Najwyższego – zgodą ze stanowiskiem zajętym przez Sąd Apelacyjny, który wydał wyrok zaskarżony skargą kasacyjną - nie można uznać, aby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania było uzasadnione przyczyną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Wskazać należy, że nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). W przedmiocie kosztów postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. oraz przepisów § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800 ze zm.).